

SVENSKA
ESPERANTO-
TIDNINGEN

La Espero

2013:5-6

KER-ekzameno en Malmö

La 8-an de junio okazis la 2-a Tutmonda KER-ekzameno en Malmö. Ĉiuj kvin laliĝintoj sukcese trapasis la ekzamenon en la niveloj B1-B2.

La diplomoj estis disonitaj en festa etoso dum la aŭtuna festo de Klubo Esperantista de Malmö. Poste ni ĉiuj tostis en ĉampano.

Sten Svenonius

Sur la foto de maldekstre:
Victor Olivius, Agneta Lund,
Sten Svenonius (organizanto),
Per-Olov Johansson
kaj Rasmus Åkerlund

VAD ÄR DETTA?

Blev du nyfiken på vad som gömmer sig bakom koden?

För dem som inte har möjlighet att skanna och läsa koden kan vi avslöja att där står:

Besök esperantosverige.se – mötesplatsen för aktiva esperantister.

GÖR DET DU OCKSÅ!

Anslut dig till vår gemensamma plattform och bli delaktig i EsperantoSverige!

Organ för Svenska Esperantoförbundet

ISSN 0014-0694

2013 • 101-a jarkolekto

Fondita en 1913

Redaktion: Bengt Olof Åradsson och Olof Pettersson

Frågor om prenumeration, adressändringar o. dyl.:

Esperanto-Centro, Vikingagatan 24, 113 42

Stockholm, tel. 08-34 08 00. sveda@esperanto.se

E-post: laespero@esperanto.se

Ansvarig utgivare: Leif Nordenstorm

Utformning: Omnibus Typografi & Bengt O Åradsson

Tryck: Pingvinpress, Råå

Prenumeration 2013: 200 kr.

Prenumerationsavgiften för La Espero ingår i medlemsavgiften.

Plusgiro 20 12-3, Esperantoförbundet.

ESPERANTOFÖRBUNDET

Besöksadress: Esperanto-Centro, tel. 08-34 08 00

Vikingagatan 24, 113 42 Stockholm

Ny postadress: Box 2276, 103 17 Stockholm

E-post: sveda@esperanto.se

Nätsida: www.esperanto.se

Öppettider: Esperanto-Centro har flexibla öppettider dagtid. Ring i förväg!

Plusgiro: 20 12-3, Esperantoförbundet

Medlemsavgift 2013:

Direktansluten medlem 200 kr.

Ungdomsmedlem (max 20 år) 100 kr. Medlemmar

under 30 år är samtidigt medlemmar i SEJU,

Sveriges Esperantisters Ungdomsförbund.

Hel familj 300 kr (inklusive ett exemplar av La Espero.

Tilläggsexemplar kostar 100 kr/år).

UEA-avgifter och prenumerationer: Leif Holmlund,

Kågevägen 40 B, 931 38 Skellefteå, tel: 0910-733810

ESPERANTOFÖRLAGET

Adress: Vikingagatan 24, 113 42 Stockholm,

Postgiro: 578-5

Nätsida: www.algonet.se/~eldona

E-post: eldona@telia.com **Telefon:** 070-5850054

ESPERANTOGÅRDEN

Adress: Esperanto-Gården, 680 96 Lesjöfors,

Nätsida: <http://www.esperantosverige.se/eg-om-oss>

E-post: egarden@esperanto.se

Telefon: 0590-309 09

Manus till La Espero

sänds till Bengt Olof Åradsson

Nygatan 10A; 281 48 Hässleholm; tel 070-200 4574

e-post: laespero@esperanto.se

	<i>Stoppdatum</i>	<i>Utkommer senast</i>
Nr 1	15 januari	15 februari
Nr 2	28 februari	30 mars
Nr 3	30 april	31 maj
Nr 4	15 augusti	15 september
Nr 5-6	31 oktober	30 november

Utgivningsplanen är preliminär. Den som har brådskande information som måste komma ut senast ett visst datum bör ta kontakt med redaktören i god tid innan.

Det nya SEF

Det som utmärker en organism som överlever och frodas, är att den klarar av att anpassa sig efter omständigheterna. SEF:s omvärld har förändrats radikalt de senaste tiotals åren och det är nödvändigt att vi vågar titta oss omkring och följa efter, vare sig vi tycker om det eller ej.

SEF är en medlemsorganisation. Vi lever så att säga både av och på våra medlemmar. Så länge nya medlemmar ständigt strömmar till hålls skutan flytande, men de gör inte det längre. Tvärtom. Vi är nere i rekordlåga nivåer och flera personer har i många år höjt varningens röster om att vi måste tänka om. Därför håller den nya styrelsen på med att tänka om.

En viktig beståndsdel är internet. Det är ofrånkomligt i den alltmer datoriserade värld vi lever i. "Den som inte finns på internet finns inte" är ett av den nya tidens uttryck. SEF:s styrelse har anammat projektet EsperantoSverige.se och bedriver nu mycket av det interna arbetet där. Vi ber och uppmanar våra medlemmar att använda sidan. Bli medlem! Det är gratis. Sidan lider av barnsjukdomar, men med Norrköpingsklubbens generösa donation på 16 000 kr för utveckling av hemsidorna, ska den få en välbehövlig ansiktslyftning och nya funktioner för att stödja bl.a. styrelsearbete i klubbar och organisationer är på väg.

SEF har länge haft hemsidesadressen esperanto.se. Den domänen kommer snart att användas i ett nytt syfte: att neutralt informera rent allmänt om planspråk och deras nytta, samt specifikt om esperanto. Det är tänkt att den hemsidan ska handla om mycket mer än esperanto.se någonsin gjort. Som ersättning har Esperantoförbundet redan en ny adress – esperantoforbundet.se. Vi har för säkerhets skull också esperantoforbundet.se. Den sidan ligger under parasollet EsperantoSverige och vi har redan börjat använda vår egen blogg ESPERetO för snabba nyheter som La Espero är för långsam för.

Bland de mer omvälvande nyheterna finns insikten att vi nog kommer behöva flytta från Vikingagatan 24. Lokalen ryms helt enkelt inte i budgeten längre, så planen är att vi väljer att inte förnya kontraktet i november, då det skulle vara dags att skriva kontrakt för ytterligare tre år framåt. Vi har då nio månader på oss att planera och genomföra flytten, så vi har gott om tid. Tyvärr kan vi inte säga så mycket mer just nu eftersom slutligt beslut inte är taget vid pressläggningen. Vi kommer dock fortsatt att ha kvar både adress i Stockholm samt vårt gamla nummer 08-34 08 00.

*Olof Pettersson, vice ordförande
Stella Lindblom, IT-ansvarig*

OBS! För senaste nytt efter pressläggning av La Espero, se artikel på Esperantosverige.se

Nova asocio en la franca E-medio: Esperanto Plus

Estas fakto, ke en malriĉaj landoj, tute ne eblas dediĉi sin al Esperanto, kiam oni eĉ ne povas manĝi. Solidarece, esperantistoj el pli riĉaj landoj povas kontribui al la disvastigado de la lingvo kaj ebligi spertan samideanon perlabori.

La fonda ideo de tiu-ĉi asocio estas kunigi esperantistojn el diversaj horizontoj por krei grupojn, kies celo estas subteni finance iun esperant-vigliganton.

La sperto jam komencis kaj de unu jaro grupo da 15 francoj

kaj svislandano subtenas esperantiston en Togolando kaj alia grupo da 15 francoj en Malagasio. La “dungito” ricevas monsumon monate kaj klopodas sendi ĉiun monaton, raporton pri la faritaj agadoj. La anoj de la grupoj vidas la progreson de la agado, kaj tiel partoprenas la disvolvigon de Esperanto en tiuj ambaŭ landoj.

“Esperanto Plus” antaŭvidas trian grupon por Tanzanio. Jam 7 homoj anonciĝis, mankas 8!

Se vi pretas donaceti sumon ĉiumonate por ebligi esperantiston diskoni Esperanton en Tanzanio, bonvolu skribi al: contact.esperanto.plus@gmail.com

La asocio Eo+ sidejas en Francio, pli precize en la pirena regiono. Ĝi ĵus oficialiĝis laŭ franca leĝo.

Plua disdonigo de tiu teksto estas bonvena kaj salutinda.

Via kalendaro

Bonvolu aldoni en la kalendaron 2014

14-18 julio
Dua somera esperanto-kurso en Orivesi, Finnlando.
esperanto.fi/elfi;
eafsekretario@esperanto.fi

Sylvia Hämäläinen
aranĝanto, sekciestro de ILEI

Raporto de Mazingira

Mramba Simba sendis raporton pri la agado de Mazingira dum la periodo oktobro 2012 ĝis septembro 2013.

La organizaĵo Mazingira efektivigas plurajn projektojn en la Bunda distrikto en Tanzanio, grandparte helpata de eŭropaj esperantistoj:

Arbarigo. Ili semas, kultivas kaj plantas arbojn.

Elektra energio. La organizo laboras por trovi rimedojn venigi elektron al la vilaĝaroj Salama kaj Ketare. Esperantogrupoj de Madrido financis sunpanelojn al la dispensario de Marambeka, kio multe faciligis la laboron tie.

Operacioj de kriplaj infanoj.
Mikrokreditoj.

Konstruado de putoj. Jam estas konstruitaj 44 putoj kadre de la projekto.

Subtenado de orfoj. En tiu ĉi jaro Mazingira subtenis 418 orfojn helpe de donacantoj el Germanio, Francio, Belgio kaj Nederlando.

La radioprojekto bone progresas dank al Sveda Esperanto-Federacio, kiu per 250 eŭroj ebligis aĉeton de baterio por la sunpaneloj, kaj iu anonima donacanto kiu helpis per ventogenerato de 500 W.

Lerneja projekto. Gevoj de s-ro Bart Demeyere kolektis monon dum ili festis 75 jarojn de sia geedziĝo por subteni la konstruadon de tegmento de tri klasĉambroj en la Esperanto-Mezlernejo. Nun la lernejo havas kompletajn 6 klasĉambrojn.

La projekto de **esperanto-kursoj** ne bone antaŭeniras, pro tio ke Mramba Simba estis tre okupita kaj povis instrui nur kiam li havis tempon.

Nova projekto pri produktado de **bio-gaso** atendas financadon.

Alia nova projekto, pri **agrikulturo**, estas pli promesplena. Ili semos maizon por vendi kaj

sunflorojn por premi oleon. Ili ankaŭ aĉetos semojn de lokaj kultivistoj en 40 vilaĝoj por fari oleon kaj vendi. Per tio la organizo Mazingira esperas enspezi sufiĉe da mono por mem financi la diversajn projektojn. Sed por veni al tia rezulto ankoraŭ mankas i.a. duan oleopreman maŝinon kaj mezgrandan traktoron. Homforton kaj landon ili jam havas.

Se vi volus kontribui al iu(j) el la menciitaj projektoj, bv kontakti s-ron Mramba Simba.

Retadreso:

smbmramba@yahoo.com ,
mazingira@kono.be ,
mazingiratz@gmail.com

Retpaĝoj:

www.kono.be/mazingira
www.verduloj.org/mazingira.htm

Ann-Louise Åkerlund

Enirejo ĉe esperanto mezlernejo

Från Afrika

Jag har just fått ett mejl från en kontakt i Kongo, Anita Duhane. Hon skriver att krigshandlingarna 1 - 5 mars i östra Kivu-provinsen, Kongo, var fruktansvärda.

Många döda, många hus förstörda av såväl armén som rebellerna, många människor har flytt till Uganda, utan att få med någonting. Av esperantoklubbers medlemmar har fyra flytt till Uganda.

“Dum tiu milito mia stebmaŝino estis rabita de tiuj banditoj sed mi estas vive, nenio gravas.”

Hon hoppas att TV har förmedlat något av vad som hände och att människor förstår den fruktansvärda situationen och kan komma till hjälp.

Anita
Dagmarsdotter

Vi möts 2014 på Esperanto-Gården den 1 – 4 maj

I år vänder vi delvis blicken inåt. SEF har fått ett par nya styrelsemedlemmar som envetet har börjat ställa frågor som "Vad håller vi på med?" och "Vart är vi på väg?". Några av våra yngre medlemmar uttryckte dessutom under förra kongressen önskemål om någon sorts "verkstad" där man kan lära sig mer om något ämne. Därför tjuvstartar kongressen redan 1 maj med denna verkstad som kommer att handla om framtiden och hur vi kommer dit. Den som bara vill ha en "vanlig" kongress från fredag till söndag kan välja detta.

Programmet är tänkt att få en yngre och mer kulturell prägel, delvis genom den förkongress som planeras pågå 25 - 30 april och sköts av Esperanto-Gården själva, dels genom den utlovade Verkstaden. Gäster håller på att bjudas in och en särskild gäst är i åtanke som huvudföreläsare. SEFs årsmöte hålls lördag 3 maj. Övriga esperantoorganisationer inbjuds att medverka och delta. "Medlem" i prislistan innebär den

som är medlem i någon av de medverkande organisationerna.

Första anmälningssperioden startar så fort vi fått igång Butiko under december. Priserna nedan är paketpris för hela kongressen inklusive Verkstaden. Priser inom parentes gäller kongress utan Verkstad, dvs 2-4 maj. Anmälan till förkongressen kommer också den att kunna ske genom hemsidan. Se mer info på esperantosverige.se och esperantogården.se. Butiko finns på esperanto-

sverige.se. Den som kommer tidigare kan tjäna in övernattningskostnaden (225 kr per natt) genom att jobba minst 2 timmar per antal övernattningar.

I Paketpriset ingår kongressavgift, sängplats och helpension för tiden torsdag lunch - söndag lunch. Priserna inom parentes exkluderar Verkstad, övernattnings och mat torsdag lunch-fredag frukost. Kostnad för fika tillkommer på plats.

Styrelsen

Kongressavgifter:

Anmälan räknas när full betalning kommit SEF tillhanda.

	Medlem	Icke-medlem	Ungd.	Icke medl. ungd
t o m 31 jan	300	400	150	250
t o m 31 mars	400	500	200	300
t o m 15 april	500	600	250	350
Per dag på plats	250	300	125	175

Paketpris för kongress, bäddplats och helpension enligt följande.

	Medlem	Icke-medlem	Ungd	Icke medl. ungd
t o m 31 jan	1950 (1450)	2050 (1550)	1800 (1300)	1900 (1400)
t o m 31 mars	2050 (1550)	2150 (1650)	1850 (1350)	1650 (1450)
t o m 15 april	2150 (1650)	2250 (1750)	1900 (1400)	2000 (1500)

Prelego en Upsalo allogis 40

Leif Nordenstorm parolis pri Esperanto en Upsala universitato. Invitis la Konsilio por studentoj pri nordiaj lingvoj. La prelego estis la tria en serio pri konstruitaj lingvoj. La unu temis pri la lingvoj de la verkisto Tolkien. La dua pri la sciencfikcia lingvo la Klingona.

En la tria prelego Leif Nordenstorm prelegis i.a. pri kiamaniere Esperanto diferencas pri la supre menciitaj lingvoj: ĉar ĝi estas ĉiutage uzata kaj havas denaskajn parolantojn. Pro tio lingvo evoluas. Alvenis kvardeko da aŭskultantoj kiuj starigis minimume 20 demandojn.

La afiŝoj estis ege belaj. Ĉu ne?

<http://www.pluggasvenska.nu/foredragsserie-i-november-konstruerade-sprak-att-erovra-nya-varldar/>

Estas tempo renovigi vian membrecon en SEF – kaj en la kluboj – por 2014. Se vi estas rekta membro de SEF, pagu SEK 200 al pĝ-konto 2012-3. Ne forgesu indiki vian nomon! Se vi membras en iu klubo, vi anstataŭe pagu la deciditan kotizon al la kluba kasisto.

Memoru: "Unueco donas forton!"

Triurba torento naskiĝas

Dum 12-14 de septembro 2013 okazis la naskiĝ-festo de TORENTO-KLUBO en triurba regiono ĉe la Balta Maro en Pollando "Gdynia-Sopot-Gdansk". La evento okazis en Sopot, la ĉarma someruma urbo en la tagoj, kiam somero turniĝis al aŭtuno. Tamen nek aŭtuna pluvo, nek aŭtuna ventego atingis nin. La anstataŭanto de la urbestro solene salutis la klubanojn kaj la gastojn el kvar landoj. Sur la deklivo sur kiu ni staris kreskis belega, granda fagarbaro. Mition treege ĝuis, ĉar tio memorigis min pri mia hejma regiono.

La nova klubo, plena de entuziasmo baptiĝis apud la 54-jara esperanta kverko, plantita dum TEJO-kongreso 1959. La unua kverko estis plantita 1927, sed fariĝis detruiĝinta dum la milito. La gardanto de la kverko, s-ro Harry Spirowski feste baptis la klubon per verŝi ĉampanon en apudan torenton. La nomo de urbo Sopot signifas torento. La patro de s-ro Harry Spirowski dum multaj jaroj zorgis pri la kverko. Li ankaŭ drenis marĉan terenon kaj kreis grandan ĝardenon proksime. En ĝi li kolektis multajn arbojn kaj plantojn el diversaj landoj. En tiu ĝardeno, nun iom fabela, sovaĝa, mistika, kreskis multspecaj fruktoarboj, ĉerizoj, prunoj, piroj, eĉ kreskis vinberoj, kiuj gustis tute dolĉe. En tiu malnova, fabela ĝardeno subite aperis bongusta pikniko. Ĉio

estis fabela, sorĉa kaj absolute ne ĉiutaga.

Posttagmeze okazis ekspozicia malfermo pri fama, pola poeto Julian Tuwim, kiu ankaŭ estis esperantisto. Krom, ke li verkis kelkajn poemojn en esperanto, li ankaŭ tradukis poemojn de aliaj poetoj. Elwira Twardowska lerte prezentis Julian Tuwim en agrabla plektaĵo inter esperanto kaj pola lingvoj. Knabeto el Kaliningrad deklamis poemon de Julian Tuwim en la pola lingvo. Multaj el liaj poemoj ankaŭ estas tradukitaj en fremdajn lingvojn. Fama, juna opera-kantistino prezentis kanzonojn de Julian Tuwim en pola lingvo kaj en traduko esperanten de Andreo Bach, la prezidanto de la nova klubo. Mi vere sentis min levita al pli altaj niveloj de la vivo.

Estis bonega kunlaboro inter esperanta klubo kaj la urba biblioteko, vere modela kunlaboro kun "la socio". La publiko nombris 50-60 personojn.

Tiuj, kiuj ankoraŭ havis fortojn vespere diskutis "La plej taŭga modelo de la esperantomovado". La eternaj demandoj kun iom novaj respondoj.

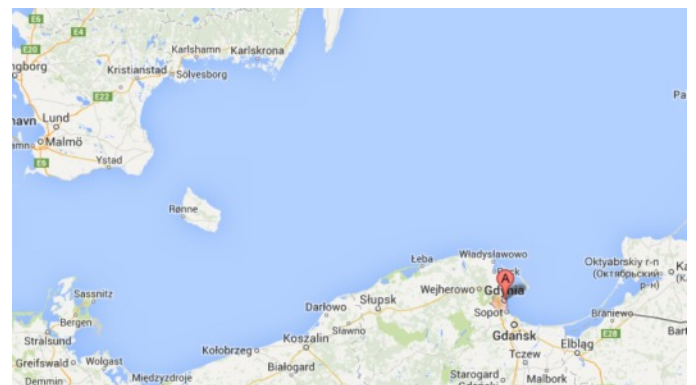
La posta tago komenciĝis kun griza ĉielo. Tamen granda grupo partoprenis en "Urba Ludo". Ni promenis tra la urbo en etaj grupoj, devis trovi diversajn famajn lokojn, kaj respondi je diversaj demandoj pri la urbo. Ni

multon lernis pri la historio kaj pri diversaj famaĵoj de la urbo Sopot. Post longa promenado tra La Suda Parkarbaro apud la maro ni denove trovis bongustan piknikon. Tie la estraro de la klubo preparis "leteron" en kaj pri esperanto, metis ĝin en botelon, kiun ili fermis per lako. Poste ili solene ĝin portis al la longa, fama moleo, de kie la prezidanto ĝin ĵetis maren. Nun ĝi naĝas kun Neptunus al iu strando de la Balta Maro.

Por la fina manĝo vespere oni instruis kiel bonmodele tosti al la novnaskito. En la "kongresinformoj" ni estis instruitaj kiel oni preparu bonajn tostojn. La renkontiĝo estis plena da ludo de novnaskita infano. Mi renkontis plurajn geamikojn kaj ankaŭ plurajn novajn gekonatojn.

Bonan sukceson al la nova klubo Torento! Daŭrigu vian gajan entuziasman, ludan laboron!!!!

Kerstin Rohdin

Invito ekkoni sondosierojn

Ni invitas vin koni la MP3 sondosieron de Fabelo de Andersen titolita "Monteto de Elfoj" kun la voĉoj de Flávio Fonseca, Cristina Pancieri kaj Clara Pancieri.

Oni povas libere kopii kaj disdoni la sondosieron!

Jen la ligilo por senpaga elŝuto:
www.kunlaboro.pro.br/esperanto/fabeloj/

Kore salutas,
Portal Kunlaboro
www.kunlaboro.pro.br
kunlaboro@kunlaboro.pro.br

KUNLABORO

Portal Kunlaboro

Esperanto

Educação

Ecologia e

Esperanto

Fabeloj en Esperanto

Fabeloj kun Voĉoj

LA ESPERO

Organ för Esperantorörelsen
i Sverige

Utgiven av Förlagsföreningen
Esperanto u. p. a.

OFICIALA ORGANO POR SVEDA ESPERANTO-FEDERACIO (S. E. F.)

10a Jaro N:o 12	<small>Redaktör: HENNING HALLDOR. Ansvarig utgivare: W. WAHLUND. Prenumerationspris: Helt år kr. 3: 50. Lösnummerpris: 35 öre. Annonspris: 10 öre pr mm. Redaktionens och expeditionens adress: Förlagsföreningen Esperanto, Stockholm 1.</small>	<small>Redaktanto: HENNING HALLDOR. Responda Eldonanto: W. WAHLUND. Abonprezo eksterlanden: sv. kr. 4: 50. Prezo po numero: 35 oeroj. Anonprezo: 10 oeroj po milimetro. Adreso de redaktejo kaj ekspedejo: Eldona Societo Esperanto, Stockholm 1, Svedujo.</small>	Decembro 1922
----------------------------------	---	--	--------------------------------

BONAN KRISTNASKON
KAJ
FELIĈAN NOVJARON!

.....

La Espero 1923.

Tio år ha nu förflutit sedan vår tidning grundades i Gävle. Antalet esperantotidningar i världen, som vi sett födas och dö under denna tid, är icke litet; även La Espero har varit nära döden, men den har ansetts så oundgänglig för esperantorörelsen i vårt land att den icke fått dö.

De nationella esperantotidningarnas berättigande diskuteras. För att bilda sig ett omdöme om detta spörsmål är det tillräckligt att till sig själv ställa frågan: hur skulle vårt lands esperantorörelse ha sett ut, om vi icke haft La Espero?

Vi kunna med visshet påstå, att vår tidning, trots sin ringa storlek och blygsamma innehåll, är oersättlig. Den kan tyvärr icke bjuda på skönlitterära bidrag i original eller översättning och ej heller språkvetenskapliga utredningar, vi ha i stället sökt inrikta oss på det aktuella och det för vårt eget arbetsområde nödvändigaste, ty utrymmet räcker icke till för mera. Vad som därutöver fordras kan erhållas ur internationella esperantotidningar, som väl icke saknas hos någon intresserad esperantist.

Åren 1921 och 1922 ha präglats av nytt livligt intresse för esperantosaken, och hade icke de svåra tiderna verkat i viss mån förlamande, skulle vi säkert kunnat uppnå åtskilligt större resultat än som skett. Men vi ha all anledning att med förtröstan blicka framtiden an – med ett villkor dock: att vi själva icke underlåta något, som står i vår makt att göra. Vi måste arbeta, oförtröttlig, klok och vederhäftig måste vår verksamhet vara. Vår uppgift är svår, svårare än vi i allmänhet föreställa oss, men vårt mål är stort och vår sak god, ingen får därför svika.

För oss svenskar är det en hederssak att lägga manken till. Vid det största tillfället i esperantos historia hittills, vid Nationernas förbunds generalförings behandling av frågan om esperantos införande i alla världens skolor, var det Sveriges representant, som aggressivast uppträdde *mot* våra intressen, och världens esperantister vänta nu av oss att vi skola skapa en så kraftig esperantorörelse i vårt land, att vårt lands hållning gent emot esperantismen blir en annan.

Denna uppgift är icke lätt, vi kunna ingenting göra, som i ett slag löser densamma, men vi kunna undan för undan arbeta oss fram. Den allmänna uppfattningen i världsspråksfrågan har på senaste tiden slagit om så mycket till vår förmån, att vi ha de största möjligheter blott vi ej försumma att utnyttja dem.

La Espero skall under 1923 utkomma i huvudsak enligt samma plan som innevarande år. Januarinumret

kommer att bliva ett propagandanummer, vilket bör spridas i vida kretsar för att stimulera till livlig verksamhet under vinterns återstående del.

Fortsättningskursen skall fortgå i vartannat nummer under läroverksadjunkten Skogs ledning.

I den svenska krönikan skall nämnas allt, som är av vikt, dels för att det skall sporra till verksamhet på andra platser och dels för att det skall finnas bevarat åt framtiden. I den utländska krönikan skola alla viktigare händelser i korthet behandlas, däremot kunna vi icke uppräknat kurser, som hållas här och där. Redaktionen tillhandakommen litteratur skall omnämnas i största korthet, men icke ens den minsta lapp lägges åsido utan att dess titel m.m. angivits.

Nürnbergskongressen torde komma att locka många svenskar till deltagande. Allt i dess kommunikéer, som kan vara av intresse, skall meddelas, men varje sak nämnes blott en gång. Tidningarna böra därför sparas för att vid behov kunna rådfrågas.

För försäljning inkommen litteratur kommer att annonseras alltefter som den inkommer liksom även tillkännagivanden skola införas, om någon bok blir slutsåld.

Vi hoppas att få behålla alla våra nuvarande läsare samt även få nya. Genom att troget hålla samman skall vår sak föras fram, och vi skola hoppas att 1923 skall medföra ännu större framsteg än vad det nu snart tilländalupna året gjort.

REDAKTIONEN

Nova estraro de UEA – iom pli informe

En la kongreso en Rejkjaviko, la Komitato de Universala Esperanto-Asocio (UEA) elektis novan estraron. Ĝi havas sep membrojn, el kiuj tri loĝas en norda, meza aŭ suda Ameriko, unu en Azio, kaj tri en Eŭropo. El la pasinta estraro, nur du estraranoj troviĝas en la nova estraro, sed ĉiuj el ili havas bonajn rilatojn kaj konojn pri la laboro de UEA.

Nova prezidanto estas **Mark Fettes** en Kanado. Li estas unu el la gvidantoj de la fonduso ESF en Usono, kiu apogas aron da evoluigaj projektoj kun rilato al esperanto, inter alie la interreta paĝaro “lernu.net”. En sia junaĝo li laboris dum kelkaj jaroj en la Centra Oficejo de UEA. Nun li instruas ĉe universitato en Kanado.

Kiel prezidanto, Mark Fettes deziras dividi la estraran laboron

en subteamojn, tiel ke pluraj estraranoj kune respondecos pri la diversaj grupoj da taskoj. La subteamoj prenos helpon de aktivaj esperantistoj ekster la estraro. Fettes ankaŭ iniciatas novan strategian laborplanon. Li mem gvidos la subteamon pri “Mastruma Evoluo”, kio enhavas inter alie financojn. En la labordivido ne ekzistas speciala estrarano pri financoj.

Ĝenerala sekretario estas **Martin Schaeffer**, germano kiu loĝas en Meksiko. Li vizitis Svedion antaŭ du jaroj.

Vicprezidanto estas **Stefan MacGill**, kiu ankaŭ gvidos la subteamon “Movada Evoluo”, kio enhavas trejnadon de aktivuloj kaj, per tio enhavas kunlaboron kun ILEI (la instruista organizaĵo). La svedaj membroj de ILEI bone konas lin.

Aliaj estraranoj estas **José Antonio Vergara** en Sudameriko, kiu pli frue dum kelkaj jaroj estis estrarano, kun bonaj kontaktoj kun fakaj asocioj kaj intereso pri scienco.

Stefano Keller restas en la estraro, li estas hungardevena kaj vivas en Svislando, kaj li vizitis la svedan kongreson en Karlstad en majo 2013. Stefano estas gvidanto de la sub-teamo “Monda Evoluo”, kiu okupiĝos pri konsciigo pri la lingva problemo en la mondo, kaj kunlaboros kun aliaj internaciaj organizaĵoj.

Nova estrarano estas **Lee Jung-kee** el Koreio, kiu estas bone konata al tiuj svedoj kiuj havas kontaktojn kun Koreio.

Barbara Pietrzak restas en la estraro, kun laborkampoj pri kultura evoluigo.

Ulla Luin

Akademio de Esperanto

Eble estas interese noti ke la nova prezidanto de la AKADEMIO DE ESPERANTO estas svedo: **Christer Kiselman**. Flanke de li vi trovas la sekretarion **Renato Corsetti** kaj la vicprezidantojn **Probal Das Gupta** kaj **Brian Moon**.

Se vi vizitas ĝian retpaĝon vi inter alie trovas *Rekomendon de la Akademio pri la uzo de propraj nomoj* (Oficialaj informoj nro 22 de 2013-10-10).

Estraro

La estraro de la Akademio de Esperanto konsistas nun el la jenaj kolegoj (la informoj validas de Oktobro 2013):

Prezidanto: *Christer Kiselman*
Sekretario: *Renato Corsetti*
Vicprezidanto: *Probal Das Gupta*
Vicprezidanto: *Brian Moon*

Esperanto kaj Joomla

Diversmaniere ni agas por ke homoj vidu nin, notu ke Esperanto vivas. En ekzistaj pozicioj, foiroj kaj informarangoj ni agadas. Sed kelkfoje ankaŭ per aliaj kanaloj. Antaŭ iom pli ol monato mi notis ke estis subite vizitoj al esperantosverige.se de pluraj novaj landoj. Ne estis tuj post la kongreso, sed fine de aŭgusto. Pro kio?

Kelkajn tagojn poste mi havis okazon viziti la retaron de Joomla, la programsistemo uzata por nia retejo. Kaj, ĉar estis la unua fojo, mi foliumis tien kaj reen por esplori. Mi trovis la rubrikon Joomla goes international kaj klakis: jen prezento de la nova esperanta versio de Joomla, kiu ĵus estis publikigita. Kaj dum kelkaj semajnoj jam pli ol 3 000 homoj

vizitis la artikoleon. Hodiaŭ (24-an de Oktobro) mi vizitis la retejon por la dua fojo: la kalkulilo montras 4 825 vizitojn, kio signifas ke eble miloj da homoj vidis la vorton Esperanto por la unua fojo. Mi esperas, ke multaj el ili eĉ legis la artikoleon kaj ke kelkaj inter ili daŭrigos al kurso.

Anita Dagmarsdotter

Esperantosverige.se

Internationella gratulationer till EsperantoSverige

Under kongressen kom många människor fram till mig, både kända och okända, och tackade för EsperantoSverige. Vi har lyckats träffa mitt i prick och det vi har skapat med vår nya hemsida är precis det många i hela världen önskar att UEA ska göra med sin.

Det är något på gång i UEA. Den nya styrelsen, som leds av Mark Fettes, lovar förändring. Mark har under de senaste åren lett arbetet med att ta fram en ny strategi. Att det nu är han själv som får leda arbetet med att implementera den bäddar för att den kommer att bli mer än en hyllvärmare.

Bland punkterna i strategin finns renovering av UEAs hemsidor. De är omoderna och byggs på principen att UEA sprider smulor av information omkring sig när de anser det lämpligt. Flera möten och diskussioner under kongressen visar att medlemmarna vill ha mer kommunikation än monolog från toppen. Man vill kunna samarbeta, medskapa och ha tillgång till rätt information vid rätt tillfälle.

Precis de principer vi använt själva, så det ligger nog i luften.

Att det inte är tomma ord att den nya styrelsen vill ha ett större kontaktnät omkring sig visade de genom att skapa ett råd av kunniga individer som ska ha möjlighet att påverka verksamheten. Bland medlemmarna i detta *Konsilio* märks fd styrelseledamöter och TEJO-aktiva.

Efter Stefano Kellers uppmaning i våras höll jag en föreläsning om EsperantoSverige i Reykjavik. Tyvärr krockade den med mottagningen hos Reykjaviks borgmästare som drog de flesta jag velat prata inför. En extraföreläsning ordnades, dit några ur UEA-styrelsen och *Konsilio* dök upp. Komitato har beslutat att skjuta till 100 000 euro för att förnya UEAs hemsidor och jag kan inte annat än tycka att de borde snegla på EsperantoSverige eller till och med låta mig vara inblandad i arbetet. Flera håller med om detta, bl a Alex Kadar som intervjuade mig för Muzaike om hemsidan. Även Mark påpekade under extraföreläsningen att det är viktigt att UEA tar till sig erfarenheterna från Sverige.

Stella Lindblom

Information om SEF:s fonder

Svenska Esperantoförbundet förvaltar Stre fonder som består av donationer från medlemmar i förbundet.

Olle Olssons Minnesfond

Olle Olsson, Lund, var en av den svenska och internationella esperantorörelsens mest välkända profiler och ägnade sig oförtröttligt under större delen av sitt liv åt att vinna förståelse för att kontakter och utbyte mellan människor i olika länder och språkområden bäst främjas genom att det neutrala språket esperanto kommer till allmän användning.

Medel har donerats till Svenska Esperantoförbundet (SEF) till en fond, vars främsta syfte är att genom stipendier och andra bidrag stödja

- dels enskilda esperantister, lärare och andra kulturarbetare inom ramen för vidareutbildning och/eller tillämpning av esperanto,
- dels esperantogrupper eller klubbar för genomförande av projekt som i påtaglig grad förväntas främja språkets och/eller esperantokulturens spridning och utveckling.

Projekten kan omfatta olika saker såsom information, utställningar, kurser eller andra idéer som är till nytta för esperantorörelsen. Projekt som är av allmänt intresse för spridningen av esperanto kommer att prioriteras framför stipendier till enskilda.

Nils-Erik Kristofersons Fond

Syftet med NEK-fonden är att via utdelning av pengar bidra till kunskap om och insikter i språket Esperanto i Sverige och i världen. Pengar kan användas till att stödja informationsverksamhet och att främja språkundervisningen. Egen lokal skall inte ses som information. Pengar skall inte heller användas av enskilda personer för att delta i kurser, bevista möten etc.

Utvecklingsfonden

Fonden står till styrelsens förfogande att användas för projekt och arrangemang som främjar esperantos utveckling och spridande.

Ansökan om medel ur någon av fonderna skickas till Svenska Esperantoförbundet på fastställt formulär som kan hämtas på hemsidan esperantosverige.se eller beställas per telefon 0736-170123 (Ann-Louise Åkerlund). Efter projektets genomförande ska resultatet redovisas i form av en artikel i *La Espero* och i EsperantoSverige.

Dags att förnya medlemsskapet

Vi står inför ett nytt år och det är dags för nya medlemsavgifter. SEF har kvar den gamla avgiften för direktanslutna medlemmar – 200 kr, 300 kr för familj och

100 kr för ungdom t o m 20 år. Plusgirokonto 2013–2 gäller.

Är du medlem i en klubb, så betalar du som vanligt klubbavgiften till klubben.

Styrelsen

Styrelsen

Bli medlem i UEA 2014

UEA är den globala organisationen för esperantister. Den har officiella relationer med FN och UNESCO. UEA behöver ditt stöd för att uppfylla sina viktiga uppgifter att:

- sprida esperanto
- verka för en lösning på språkproblemet i internationella sammanhang
- underlätta all sorts kommunikation mellan människor oavsett ras, religion eller politisk åsikt och
- därmed öka förståelsen mellan folk och länder.

UEA ger ut flera esperantotidningar bl.a. REVUO ESPERANTO och har en omfattande bokförsäljning. Som direktmedlem får du köpa böcker från UEA:s bokservice med 10% två gånger om året, och ifall du är MA-medlem får du rabatten vid obegränsat antal köp. UEA anordnar även varje år en stor internationell världskongress för att nämna några verksamhetsområden.

För din egen del betyder det att du får UEA:s årsbok med namn och adresser på delegater i hundratalet länder, och om du är MA-medlem, får du tidningen ESPERANTO, som ger dig värdefull information om vad som händer i esperantovärlden. Dessutom ger medlemskapet (MA och MJ) dig rätt till betydligt lägre kongressavgift.

MJ och MG medlemmar kan läsa tidningen Esperanto på nätet, om UEA får mailadressen. Du betalar avgiften genom att sätta in pengar på postgiro 14 74 29-5, SEF specialkonto. Ange vad pengarna avser.

Avgifterna för år 2014 är följande:

MA 550 skr. Direktmedlem med årsbok och tidningen Esperanto. Om man är under 30 år blir man automatiskt medlem även i ungdomsorganisationen TEJO och får tidningen Kontakto.

MJ 220 skr. Medlem med årsbok och nätversionen av tidningen Esperanto. I övrigt se ovan.

MG 88 skr. Medlem med "Gvidlibro", och nätversionen av tidningen ESPERANTO. Ger inte nedsatt kongressavgift.

DM 13750 skr. "Dumviva Membro" Betalar för hela livet 25 gånger avgiften för MA.

DMJ 5500 skr. Livsmedlem med årsbok: Betalar för hela livet 25 gånger avgiften för MJ; erhåller årsboken (och till fyllda 30år medlemskap i TEJO med tidningen Kontakto.)

SA 350 skr. Abonnemang av tidsskriften ESPERANTO, utan medlemskap i UEA.

KTO 210 skr. Abonnemang av tidsskriften KONTAKO, utan medlemskap i UEA.

SZ 1100 skr. Avgift för "Societo Zamenhof", särskild stödorganisation. Ger inte medlemskap i UEA:

PT 660 skr. "Patrono de TEJO", betalar 3 gånger avgiften för MJ för att stödja TEJO (ger inte medlemskap): Erhåller tidningen KONTAKTO och andra utgivningar av TEJO.

Upplysningar: Leif Holmlund, Kågevägen 40 B, LGH 1303, 931 38 Skellefteå
Tel. 0910-733810 leif.holmlund@telia.com

Prenumera!

SEF erbjuder sina medlemmar att prenumera på esperantotidningar för 2014. Du beställer tidningarna genom att sätta in pengar på plusgiro 14 74 29-5, SEF, specialkonto, samt att på talongen ange vilka tidningar som avses. Vill du fråga något ytterligare kan du göra det hos:

Leif Holmlund, Kågevägen 40 B, LGH1303, 93138 Skellefteå
Tel 0910-733810. leif.holmlund@telia.com

Tidning	nr/år	pris kr
Esperanto	11	350
Esperanta Finnlando	5	220
Esperanto en Danio	4	121
Femina	4	270
Juna Amiko	3	144
Kontakto	6	210
La Jaro	1	85
La Kancerkliniko	5	225
La Ondo	11	423
La Ondo rete		110
Literatura Forio	6	396
Litova Stelo, provisoro ne aperas		
Monato	11	543
Monato retversio		300
Norvega Esperantisto	6	120
Oomoto, nur rete		
www.oomoto.jp/esrevuo/Oo453.pdf		
Ret-ventoj		
www.esperanto.hu/eventoj/		
Scienca Revuo		180
Scienca Revuo, retversio		72

99-a Universala Kongreso de Esperanto en Bonaero 26 juli - 2 augusti 2014

Anmälningsavgifter (svenska kronor)

	-2012-12-31	-2013-03-31	-2013-04-01
1. Direkt medlem i UEA(ej MG)	1620	2025	2430
2. Icke direkt medlem i UEA	2025	2520	3060
3. Medföljande, handikappad eller ungdom(född mellan 83-01-01 och 92-12-31), som är medlem i UEA	810	1035	1215
4. Medföljande, handikappad eller ungdom, som inte är medlem i UEA	1215	1530	1845

Handikappassistenter och ungdomar födda efter 93-12-31 betalar ingen kongressavgift. Anmälningsblankett för kongressen kan beställas hos: Leif Holmlund, Kågevägen 40 B, LGH1303, 931 38 Skellefteå, tel 0910-733810 leif.holmlund@telia.com

eller skrivs ut på UEA hemsida <http://www.uea.org/>

Eftersom valutakurserna är osäkra kan avgifterna komma att justeras.

Bonvenon al Zamenhof-festo en Kopenhago la 15-an de Decembro, je 14-17 horo!

Karaj samideanoj, enu festi kun ni la naskiĝtagdatrevenon de Ludoviko Zamenhof kaj la tagon de la libro.

La ĝisnuna programo inkludas la ludadon kaj la kantadon de **Jonas, Mathias** kaj **Michael** kaj eble pliaj muzikantoj.

Betty Chatterjee kaj **Jens S.Larsen** rakontos pri la membiografio de Carl Nielsen, kiu ankaŭ aĉeteblos en la DEA libroservo okaze de la festo.

Distraj kaj kulturaj kontribuoj de festanoj certe ĝojigos ne nur la aranĝantojn! Ni trinkos kafon, teon kaj ni manĝos hejmbakitajn kukojn.

Kie okazos la festo? En Kulturhuset, Tomgardsvej 35, 2400 Kobenhavn NV.

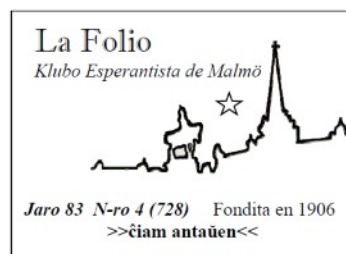
Kiom kostos la festo? Nur 20 kronojn!

Bonvolu anonci vin al Peter Wraae peter@wraae.dk, pililaste la 7-an de decembro.

I Malmö träftas vi till våren i klubben, Krone-torpsg 94, udda veckor 3-19 (15/1-7/5) kl 18.30. Meddela senast kvällen före onsdagsträffarna om du kommer så att vi kan bekräfta att det blir en träff aktuell kväll!!

E-posta till sten@agado.net eller sms-a till 073-971 80 78.

Ni ofertas nur kafon/teon dum la vesperaj kunvenoĵ. Mem kunportu aldonajojn

Språkbad 8 december

Söndag den 8 december ordnar vi en heldag då vi bara talar esperanto. Alla är välkomna, både erfarna esperantister och de som inte kommit så långt.

Preliminärt program:

- Inledning/repetition om esperanto.
- Film och/eller radio på esperanto.
- Samtal om det vi sett/hört.
- Alla deltagare får hålla en kort presentation och berätta något på esperanto. Valfritt ämne ("Din väg till esperanto" funkar bra om du inte har någon annan idé).
- Alla kommenterar det som sagts.
- Presentation av Vikipedio (=Wikipedia en Esperanto). Alla får skriva något som ska publiceras där. Skriv på dator eller för hand. Texten blir kontrollerad innan den läggs in.
- Vi spelar Scrabble/Skrablo på esperanto.

Erik och Ingvar ansvarar för språkbadet. Det är första gången, så fler idéer är mycket välkomna. Detta kanske blir ett återkommande evenemang.

Ta chansen till en heldag med bara esperanto: Var med i "språkbadet" /eller -duschen/... Samtidigt får du lära dig skriva i Vikipedio, och därmed bidra till att vårt språk utvecklas.

/Erik

Decembro

4an 18.00

Kantvespero kun Gunilla kaj aliaj kante-muloj. Kunprenu instru-menton.

8an 11-17

LINGVA BANO en EC. Vidu apartan anoncon.

11an 18.00

LUMFESTO en EC kun celebrado de Luĉio

Kalejdoskop: funderingar på svenska och esperanto till akvareller

Siv Burell har utkommit med boken KALEJDO-SKOP. Den innehåller hennes målningar och dikter (svenska/ esperanto) och är utgiven på Nomen förlag.

Hon skriver bland annat:

“Esperanto är ett roligt språk, flexibelt och nyansrikt. Jag var mer än 50 år, då jag började lära mig det. Logiken i språket fascinerade mig.”

och

“Poesin i språket upptäckte jag ganska snart. Ordföljden är mycket fri och det ger möjlighet att någorlunda parallellt få svenskan och esperanton att stämma.”

Siv Burell

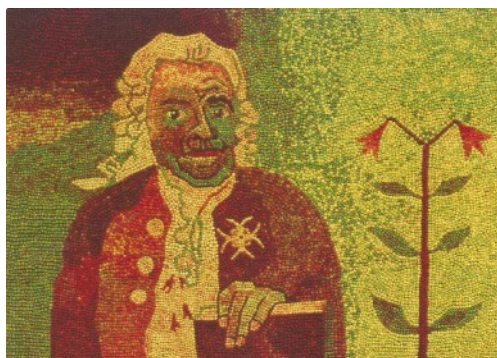
Saxat från Membroletero de Gotenburgo och Adlibris.se

Franca esperantovizito en Gotenburgo 22 junio

I nga, kiu estis la gastiganto de Fransoazo, Sven kaj mi volis dum la somermeza tago montri al Fransoazo la belan arkipelagon ekster Gotenburgo. Tiam ni ne sciis ke Fransoazo suferas de marmalsano. Tamen ŝi unue diris nenion kaj prenis siajn tablojdojn kaj restis sana.

Pliaj gotenburganoj planis kunveni, sed verŝajne ili pensis ke pluvegas la tutan tempon. Male. Sur Vrångö nur pluvis dum duona minuto, kiam ni ĵus finis nian piknikon. Ni promenis tra la insulo al la ŝiphaveno. Ankaŭ la pinto, de kie la bela panoramo estas videbla, logis nin, sed la vojeto ŝajnis tro kruta kaj glita.

Reveninte al Gotenburgo ni vizitis Jarl Hammarberg. Ne nur Jarl estas artisto, sed ankaŭ lia edzino kaj filino. Do, interesa domo! Entute la tago estis sukcesa kaj poste esperantaj vortoj turniĝis en mia cerbo. Ni bezonas pli da vizitoj de ĉarmaj esperantistoj kiel Fransoazo!

Vigla pomartaĵo

En la belega vilaĝo Kivik, en Österlen, la plej suda parto de Svedio, okazas ĉiujare tradicia aŭtuna pomvendado. Post la mondkonata foirego de Kivik en julio, ĉi tio dum fino de septembro, fariĝis granda popola festo. Multaj homoj vizitas la foiron por aĉeti bongustajn pomojn aŭ aliajn fruktojn. En la tuta regiono ĉirkaŭ Kivik troviĝas grandaj ebenaĵoj kun amaso da fruktarboj.

La plej interesa vidindaĵo dum la foiro, laŭ mi, estas grandega ekspozicio kiu nomiĝas “pomvagno”, konstruita de la famaj geartistoj Emma kaj Jan Lager.

La artistoj konstruis apud la haveno, tabulon grandan, je 104 kvadrataj metroj. Kune kun kelkaj helpantoj ili fiksas ĉirkaŭ 30000 pomojn sur pli ol 62000

najloj kaj uzis malsame kolorajn pomspecojn. Laŭ takse la tuta pezo atingas ĉirkaŭ 2500 kg kaj estas kredeble la plej mondkonata pomartaĵo.

La pli frua artisto Helge Lundström, patro de Emma, jam ricevis lokon en la mondkonata libro de Guinness.

Hans Hägg,
Simrishamn.

Simple krajonkskizo de Hans Hägg

Jerzy Fornal (1926 – 2013)

JERZY FORNAL – la lasta el la famaj, profesiaj aktoroj, kiuj laboris pri la esperanto-teatro forpasis, la 31-an de aŭgusto 2013.

La 31-an de aŭgusto atingis Jerzy Fornal la lastan momenton de sia laboro en tiu ĉi mondo. Post sia multjara kaj altkvalita prezentado de diversspecaj unupersonaj prezentadoj, li trankvile endormiĝis en Varsovio en ĉeesto de sia filino Tamara. Li pasigis sian lastan tempon en la vivo kun sia filino, kiu multon faris por faciligi lian vivon post la morto de Zofia Banet Fornalowa, kiu subite forlasis nian mondon la 19-an de septembro 2012. Tio estis forta bato al ili ambaŭ.

Jerzy Fornal prezentis sian repertuaron en pluraj landoj de la mondo. Dum pluraj jaroj ekde la 1980-aj jaroj li kaj la verkisto Harold Brown travivis grandan ĝojon renkontiĝi kaj kunlabori. Ili ofte diskutis pri esperantoteatro kaj pri sia propra kuna laboro. Ili forte fekundigis la idearon kaj pensojn de unu la alia. Mi, kiu kunvivis kun Harold Brown kaj kiu aranĝis plurajn turneojn en Svedio por Jerzy Fornal ofte renkontis ilin kune kaj povis aŭskulti ilian gajan kaj kreivan interparolon pri ĉio de la monda literaturo ĝis kiel plej bone substreki kaj montri iujn detalojn en ilia propra laboro. Estis feliĉaj momentoj aŭskulti la du inteligentajn kaj kreivajn "kulturlaborantojn" naski novajn ideojn kune. Ili estis kiel du knabetoj ludi feliĉigajn ludojn, kiuj multe riĉigis la esperantan teatron kaj la esperantan kulturon. Mi esperas, ke ni ĉiuj, kiuj havis la bonŝancon travivi iliajn kreaĵojn por ĉiam portos tion en niaj koroj.

En Högsby/Oskarshamn, kie loĝis Harold Brown estis prezentitaj du premieroj, "EDUKO

DANĜERA", kiu pere de eventoj dum la franca revolucio, kiu tiam 200-jariĝis, montras ke la sinteno de la homo ne ŝanĝiĝas, kiam la jarcentoj ŝanĝiĝas. "VAGABONDO" kvazaŭbiografia prezentado sursceniĝis unuan fojon 1992 dum la Kultura SEF-kongreso en Oskarshamn.

"VAGABONDO"-n Jerzy Fornal prezentis lastan fojon dum la entombiga ceremonio de Harold Brown. Oni ŝoke travivis kiel la akso de la vivo rompiĝis. Eĉ homoj en la publiko, kiuj ne komprenis esperanton, venis plurfoje diri kiel ili ŝatis kaj "komprenis" la prezentadon. Tio klare montras la

altkvaliton de lia laboro.

Famis la prezentado de "ANIARA" (foto) verkita de la Nobelpremiito Harry Martinsson tradukita de William Auld kaj Bertil Nilsson kaj aranĝita por Jerzy Fornal de Gunnar Gällmo.

Tiu priskribas kiel oni jam dum la 1950-aj jaroj vidis nian mondon senstiratan ŝanĉeliĝi en la Universo. Vidante Jerzy Fornal prezenti ĝin oni vere travivis la lastajn horojn de nia mondo.

Fragmento el recenzo de "ANIARA" en DEFA-Bulteno (Danio), n-ro 9 1987:

"... Neniam oni aŭskultis tiom da esperantistoj diri absolute nenion dum tiam da tempo. Neniam oni aŭskultis tian esprimriĉecon, tian precizecon, tian voĉon kiel ĉe Jerzy. Ĉiuj estis tute kaptitaj de la alta arto, kiu plenigis la ĉambron, – kiam la prezento tiel finiĝis, ni apenaŭ kapablis reveni al la "ordinara" mondo, sed volis resti en la mondo, kvankam kruela kaj timiga, kiun Jerzy antaŭ niaj okuloj. Tre intima estis la travivaĵo, ĉar la "scenejo" estis tiel malgranda kaj la aktoro estis tute proksima al la publiko. Koregan dankon al Jerzy por tiu elstara vespero..."

Fragmento el enkonduko de Harold Brown al la programo de "VAGABONDO", 1992:

"... Koncize dirite 'Vagabondo' esprimas la ideon pri rajto de homo al alternativa vivo, eĉ kiam ĝi ne alportas feliĉon, sed tamen donas senton de libereco. Malgraŭ saturanta ĝin per tristo 'Vagabondo' enhavas radion de optimismo, ĉar ja ĝia heroo havas ideon; li volas semi plantojn sur betonaj aŭtoŝoseoj, kaj agante laŭ la Zamenhofa fido... eĉ guto malgranda konstante frapante traboras la montan graniton - esperas fari ion bonan, pozitivan..."

"Mi memoras kaj ofte pensas pri kiam vi kaj Harold vigle interparolis pri diversaj eblecoj de esperantoteatro. Salutu Harold de mi, kiam vi renkontos lin kaj vi ambaŭ sidos sur la arĝenta rando de la nuboj denove parolantaj pri esperantoteatro! "Daŭrigu sur la nubo vian gajan interparolon, vian kreivan kunlaboron por esperantoteatro. Ne ripozu en paco! Vivu kune en ĝojo! NI MEMORU VIN!"

Kerstin Rohdin

Brönnestad – somera vojkirko

Ekde pasintjare, kiam ni aĉetis aŭton, ni havas pli da ebleco veturi en la ĉirkaŭaĵo kaj konatiĝi kun historiaj kaj kulturaj interesajoj.

Somere mi vizitis inter alie kelkajn proksimajn vojkirkojn. Tiu, kiu plej multe interesis min estas BRÖNNESTAD, situata ĉirkaŭ 70 km norde de Malmö. Vojkirko aŭ somera kirko estas agado dum kelkaj semajnoj de la lokaj eklezioj. La preĝejoj estas malfermitaj dumtage por preterpasantaj interesigantoj. Volontuloj klarigas iom pri la historio, regalas kafon kaj iam dumtage ankaŭ gvidas momenton de biblia pritraktado aŭ muziko. Kiam mi havas eblecon mi provas viziti proksimajn vojkirkojn.

La preĝejo en Brönnestad estas plejparte konata pro la freskoj pentritaj sur la volboj. La pentr-

aĵojn oni kovris dum la 17a jc per blanka kolora tavolo. Do dum pluraj jarcentoj ili ne estis videblaj, eble eĉ forgesitaj. En 1935 dum esplora laboro oni trovis ilin sed tamen daŭris ĝis 1980-81 por ke ili finfine estu videblaj denove.

Vere interesaj kaj unikaj bildoj. La plej fama pentraĵo montras Jesuon dum lia infanaĝo kiam li lernas piediri helpe de rulanta tenilo "promenhelpilo". Je mia surprizo mi komprenis ke tiu bildo montras la tempon de la pentristo, do la 15a jc! Ŝajne tiuj helpiloj ne estas moderna invento.

La unuajn partojn de la preĝejo, laŭ spertuloj, oni konstruis je la fino de la 12a jc. La unua konstruaĵo estis simpla kaj dum la sekvantaj jarcentoj oni pligrandigis kaj rekonstruis ĝin. Oni supozas ankaŭ ke je la komenco la preĝejo havis simplan horizontalan plafonon. Dum la 15a jc, post longa tempo senmilita kaj sekva prospero, la komunumoj havis eblecon grandigi kaj beligis siajn preĝejojn. Same en Brönnestad. Oni konstruis

volbojn kaj invitis artistojn, kiuj pentris ilin.

La preĝejo estas konsekrita al Sta Maria, la virgulino kaj la freskoj havas tri temojn. La ĝojoj de Maria, la afliktoj aŭ doloroj de ŝi (la suferoj de Kristo) kaj Maria inter la gesanktuloj.

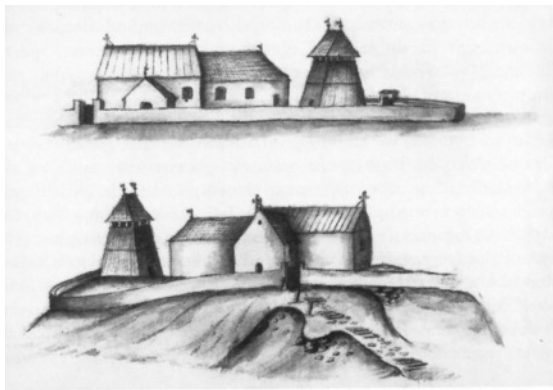
La artisto estas nekonata, la stilo unika, kiun oni ne rekonas ĉe aliaj regionaj preĝejoj. El la vestaĵoj de la soldatoj kaj aliaj trajtoj de la bildoj, la spertuloj konkludas, ke la artisto(j) venas el Germanio.

Dum la mezepoko la preĝejo havis du enirejojn, unu plejparte por la virinoj kaj la alia por la viroj. Tiun kutimon oni jam longe forlasis kaj nun troviĝas nur unu komuna enirejo.

Mi proponas ke ankaŭ vi venontsomere vizitu unu aŭ kelkajn vojkirkojn. Faru paŭzon, trinku kafon, lernu iom pri la historio kaj ĝia kulturo.

Bengt Olof Åradsson

Fotis Ágnes Ráczkevy-Eötvös

La preĝejo je la fino de la 18a jc.

Volbaj freskoj

Jesuo praktikas marŝi kun rada apogilo

Adriatika feriado en Kroatio

KIE estas Adriatika Feriado? Adriatika Feriado okazis la 3-an ĝis 10-a de aŭgusto 2013 sur la eta bela insulo Prvič en Dalmatio, Kroatio. Ĝi okazis unuan fojon kaj la nomo de la insulo signifas "la unua".

KIO estas Adriatika Feriado? Renkontiĝoj estas kreitaj de siaj partoprenantoj. En nia unua Adriatika Feriado partoprenis 24 personoj el 12 landoj, ĉiuj bezonataj, por ke bona aranĝo kreiĝu. Kompreneble la plej grava el ĉiuj – la bona plananto, aranĝanto, problemsolvanto, bezonata nabo de bone funkcia rado. Bonhumora li ĉiam aŭskultis kaj klarigis pri tio, kion ni ne komprenis, zorgis ke neniu el liaj ŝafoj perdiĝis en altaj montoj, profundaj riveroj kaj valoj. Li zorgis pri bona loĝejo kaj bona kuirsto, kiu bedaŭrinde ne kaptis fiŝon ĉiun tagon, sed tamen bonguste kuiris. Afabla personaro bone servis en la manĝejo kaj en la dormoĉambroj. Ili elturniĝis en la angla lingvo helpe al tiuj, kiuj ne parolis kroate. Ĉiuj ja estas bazo en bona renkontiĝo.

La partoprenantoj montris diversajn talentojn kaj personecojn, kio kreis agrablan etoson dum la semajno. Troviĝis LA REĜINO, kies nura apero en la ejo kolektis ĉiun atenton ĉirkaŭ

si. Ŝi estis potenca reĝino, kiun la viroj portis sur siaj manoj kaj adoris. Kun digno ŝi kapablis "porti" tion.

Troviĝis LA REĜO NEPTUN aŭ mr Hemingway, kiu dum boatvojaĝoj "stiris" la boaton de sur la busprito. Samtempe instruante knabineton pri la sekretoj de la maro kaj de la vivo. Li estis reĝo de la akvoj kaj de la virinoj. Li protektis "la brava old lady", kiu iam konis Anna Alamo, vigla eksterlanda instruistino, kiu iam instruis esperanton en Jugoslavio, Slovenio.

Ŝi tuj, jam dum ni atendis la boaton, kiu veturigu nin al la insulo Prvič hazarde ekparolis kun ŝi, kiu devenas de la sama lando, de kie venis Anna Alamo. Ŝi tre ĝojis pri tio eĉ pli, kiam ni parolis pri la signifo de la nomo Al amo.

La SLOVANINO dediĉis sian vivon al esperanto, multe laboris, instruis, diversmaniere prosperigis la internacian lingvon en sia regiono. Ĉirkaŭ ŝi, dum ŝi rakontis pri tio, radiis la sama energio, espero kaj ĝojo, kiel radiis ĉirkaŭ Anna Alamo. Krome ŝi ĵus ekstaris de malsanula lito por havi la eblecon partopreni la unuan Adriatikan Feriadon.

Ni devas ne forgesi tion, kion faris niaj antaŭuloj por prepari la vojon por esperanto, nun kiam ĝi jam vivis 125 jarojn. DOC faras grandan laboron por kolekti tion, kio estas farita. Zofia Banet Fornalowa dediĉis multon de sia vivo por kolekti kaj ordigi esperantofaraĵojn. Mi substrekas, ke estas grave konscii kaj memori pri nia historio.

Kompreneble ĉeestis ĴURNALISTINO de la enhavriĉa kaj belaspekta ZAGREBA ESPERANTISTO. Ŝi faris longan intervjuon pri "Emilo en Smolando", kiu ĵus nun datrevenas sian 50-jaran naskiĝon kiel figuro en libroformo. La intervjuo okazis sur ĵeteo ĉe la Mediteraneo en varma subluna vespero.

Por kolekti materialon al sia artikolo la ĵurnalistino preparis sin per legado de EMILIO EN SMO-

LANDO, legado de prelego pri LA VERKOJ DE ASTRID LINDGREN, kiu estas prezentita plurloke en la mondo. Ŝi jam konis la belan libron FRATOJ LEONKORO en esperanto. En esperanton estas tradukitaj krom la supre menciitaj verkoj, PIPĪ ŜTRUMPOLONGA kaj MIO MIA FILO.

Estis longa interesa interparolo dumvespera inter la ĵurnalistino kaj la tradukistino (de du el ŝiaj libroj)/prelegantino pri Astrid Lindgren.

Dumvespere okazis diversaj programeroj de plej norde ĝis sude. KRASNJOJARSKANO prezentis sian grandegan regionon froste malvarma, neĝoplana per pluraj fotoj. Li rakontis, ke ekzistas pluraj universitatoj en la regiono kaj rakontis pri kiel li mem laboras pri robotoj. La regiono de Krasnojarsk estas kvaroble pli granda ol Francio. Li rakontis kiel malvarmaj estas tie la vintroj, kiel mallongaj estas la someroj kun la famaj blankaj noktoj.

NORDLANDANINO aktore kaj vigle priskribis kiel ŝi kun siaj samlandanoj kontraŭbatalas la malvarmon en sia lando. La plej grava kaj sankta loko de la hejmo jam ekde malnova tempo estas la saŭno. Nur tie oni povas krei varmon kaj purigi sin post la malpuriga laboro en la vastaj arbaroj. Kiam oni konstruas al si hejmon, la unua parto, kiu estas konstruita estas la saŭno. Malnovtempe oni naskiĝis en la saŭno, oni mortis en la saŭno. Ankoraŭ nuntempe oni invitas gastojn por kune nude saŭnumi. La saŭno estas la ejo ĉirkaŭ kio la vivo turniĝas, kaj oni eskapas en ĝin for de la vintraj frostoj.

Alian vesperon ni vizitis la kulturplenan urbon KRAKOVON, promenadis per belaj fotoj inter la historiaj kasteloj, remparoj, katedralo kaj la fama Vendoplaco, kiu eĉ antaŭ la mezepoko estis la ĉefa vendoplaco de Meza Eŭropo por sukceso, pelto kaj multo alia.

Kelkaj el ni plej ĝuis naĝadon, aliris en la akvon ETA MARVIRINO frue, malfrue.

Kelkaj multe progresis en la lingvoscio kaj revenis hejmen kun la sento, ke ili fariĝis pli spertaj en esperanto kaj ke ili ricevis novajn geamikojn en Esperantujo. Unu aĉetis "Eduko Danĝera" verkita de Harold Brown entenante esperante verkitajn teatraĵojn, kiuj eble interesas ŝian filinon, kiu prezentas teatraĵojn en la franca lingvo.

Certe la plej granda evento estas prezentado de profesia opera-kantisto, NEVEN MRZLEĈKI, kiu lasis sian voĉon plenigi la tutan ĉirkaŭaĵon. La kantoj parte tradukitaj de li mem sonis en bela esperanta lingvaĵo.

Niaj belaj ekskursoj en naturparkoj kreitaj en miraklaj formoj per kretrokoj kaj akvoj estis belaĵoj, kiujn mi neniam vidis.

Povas okazi, ke ADRIATIKA FERIADO denove volas kolekti gastojn en la sama loko. Tiam ne maltrafu ĝin rekomendas nordlandinano, kiu estis ravita de la sudlanda etoso.

Kerstin Rohdin

Nyckelharpa = KLAVIOLONO

En la sved-esperanta vortaro de Ebbe Vilborg aperis la vorto VJELO. Tiu vorto signifas *Vev-lira*. Instrumento kun kranko. Mi kontaktis la muzikanton Martin Strid. Li scias multon pri malnovaj instrumentoj, kaj ni analizis la instrumenton *Nyckelharpa* kaj ni proponas la vorton KLAVIOLONO. Tio signifas ke ĝi estas unuvorta nomo, ne disigebla. Similas vortkonstruo de MOPEDO kaj MOTELO. Bildvortaro ne havas *Nyckelharpa* sur bildo, probable pro manko de interkonsento de nomo. Nun...

Roland Lindblom

Klaviolono farita de Eric Sahlström. Foto: Karsten Evers

Tri novaj libroj – Eldona Societo Esperanto informas

KROZE - PROZE

Literatura esearo

de Sten Johansson

158 p., 20 cm. broŝurita. 150 kr

Esearo pri verkoj kaj aŭtoroj Esperantaj, pri la Esperantaj krimromanoj kaj pri verkado kaj legado de prozo.

FLUGORANĜO RAKONTAS

de Johan Galtung kaj Andreas Galtung (ilustr)

Tradukis: Anita Dagmarsdotter.

38 p., 21 cm, broŝurita, kolorilustrita. 100 kr

Johan Galtung, pacperanto kaj profesoro pri pacoesplorado opinias ke "ĉiuj verkistoj devas verki infanan version de siaj libroj", kaj tion mem faris.

ARNE, LA ĈEFIDO

Rakonto el la vikinga epoko. Kun ilustraĵoj de Pavel Rak

116 p., 17 cm, broŝurita. Dua eldono 50 kr

de Leif Nordenstorm

En la jaro 829 loĝas Arne kaj liaj amikoj en vilaĝo en Svedio. Lia avo estis vikingo. Aperas en la vilaĝo du fremduloj, kiuj rakontas pri nova dio. Kiuj cetere estras la viroj en la vikinga ŝipo, kiu devigas la vilaĝanojn fuĝi el la vilaĝo? Ĉu liberulo kaj sklavo cetere povas fariĝi amikoj? Respondojn vi trovos en ĉi tiu libro.

DOKTOR ZAMENHOF OCH DET INTERNATIONELLA SPRÅKET

av Leif Nordenstorm & Christer Lörnemark, med förord av Daniel Tarschys

170 s., 17 cm, häftad 75 kr

Utgiven av förlaget LiteraTuro.

I denna bok presenteras språket esperanto och kulturen runt det, liksom esperantorörelsen: dess historia, någon om dess organisationer och idéerna bakom rörelsen. En del av boken är en biografi över Ludwik Zamenhof, initiativtagaren till esperanto.

VIZAĜOJ. Novelaro 2000-2009

175 p. 20 cm. 150 kr

Kolekto de 29 originalaj noveloj en Esperanto, verkitaj en la periodo 2000-2009. La verkintoj reprezentas la kvin kontinentojn.

Aliajn librojn vi trovos en nia retpaĝo:

www.algonet.se/~eldona/

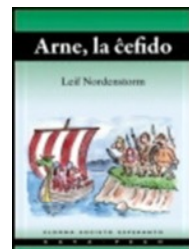
Sendkostoj aldoniĝos.

Esperantoförlaget

Eldona Societo Esperanto

www.algonet.se/~eldona/

eldona@telia.com

Om esperanto och människorna kring språket

Bo Sandelin: Esperanto. Drömmen om ett världsspråk. 18 cm. 179 sidor. Inbunden. 254 kr

Det finns många böcker om esperanto. De flesta ges ut av förlag inom esperantorörelsen. Här är ett undantag: en ny bok om esperanto från ett vanligt bokförlag. Författaren Bo Sandelin är professor emeritus vid Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. "Esperanto. Drömmen om ett världsspråk" handlar om orsakerna till att esperanto kom till, Ludwig Zamenhofs barndom och studentår, hur språket publicerades och hur det togs emot och användes i Sverige och övriga världen under olika perioder. I det sista kapitlet beskrivs hur språket är uppbyggt.

Boken är populärvetenskapligt skrivna. Den kan läsas av var och en som är intresserad av språkfrågor eller fredsfrågor. Vad skiljer då denna bok från andra böcker om esperanto? Detta är inte i första hand en bok som propagerar för

esperanto. Författaren analyserar i stället den roll esperanto har i dag med den roll som språkets skapare Ludwig Zamenhof tänkte sig att det skulle få. Esperanto fick inte snabbt rollen av ett världsspråk. Däremot visade det sig att det är fullt möjligt att skapa ett språk och att detta språk kan bli ett levande språk som används av människor för att kommunicera. Dessutom har esperanto vunnit över hundratals andra planspråk. Det är det enda planspråk som i dag används av olika grupper människor med olika syften och behov. Varför vann just esperanto? Det finns både språkliga och icke-språkliga skäl till detta.

Ett rikt bildmaterial gör boken både tilltalande och lättläst.

Leif Nordenstorm

KROZE – PROZE

KROZE – PROZE. Literatura eseero de Sten Johansson. Eldona Societo Esperanto, 2013.

La eseoj en la libro estas kolektitaj en tri partoj: "Pri verkoj kaj laŭtoroj Esperantaj", "Pri la Esperantaj krimromanoj" kaj "Pri verkado kaj legado de prozo". La unua parto estas la plej ampleksa.

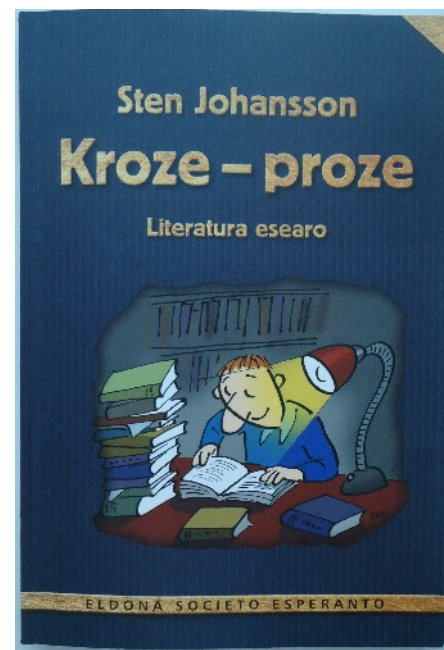
Post enkonduka eseoj pri la esperanta literaturo sekvas longa (22-paĝa) eseoj pri la malmulte konata esperantista verkisto Ivan Ŝirjaev (Ivan la Malfeliĉulo, 1877-1933). Johansson faris fundajn esplorojn pri la vivo kaj verkoj de Ŝirjaev. Li lerte prikomentas la diversajn verkojn kaj montras la evoluon de la stilo de la verkisto. Siajn komentojn kaj opiniojn li prilumas per pluraj citaĵoj el la tekstoj de Ŝirjaev. La eseoj, kiu gajnis la unuan premion de la branĉo Eseo en la Belartaj Konkursoj de UEA 2012, estas tre interesa kaj vekis en mi la emon legi verkojn de Ŝirjaev.

Aliaj eseoj temas pri Julio Baghy, Stellan Engholm, KRC Sturmer, Ferenc Szilagy, John I Francis, Endre Toth kaj Spomenka Ŝtimec. En la eseoj "Bohemia amo" li komparas la romanojn "La Litomiŝla tombejo" de Karolo Piĉ kaj "Hejtaro dancas" de Eli Urbanova. Li demandas sin "Ĉu estas nura koincido, ke la du plej elstaraj amoraj romanoj de la Esperanta literaturo fontas el du

urbetoj en orienta Bohemio?" (p. 77) Li tuj diras, ke la du romanoj ne similas unu la alian. Kvankam ili havas kelkajn similaĵojn, io grava disigas ilin kaj li klopodas esplori el kio konsistas tiu diferenco. Li trovas longan vicon da komunaj punktoj sed opinias ke la diferencoj estas pli frapaj. Lia fina konkludo tamen estas ke "ambaŭ verkoj vivas per propra unika forto kaj tute ne bezonas nian komparon". (p. 94)

La dua parto de la libro, "Pri la Esperantaj krimromanoj. Kvin krimaj kvaropoj kaj kelkaj kromaj kadavroj", estas bazita sur prelego, kiun Johansson faris en la Kultura Esperanto-Festivalo de Helsinko en 2005. Hazarde mi mem ĉeestis kaj aŭskultis la prelegon, kiun mi jam tiam trovis ege interesa. Fine de la eseoj li starigas al si la demandojn ĉu ni bezonas krimrakontojn en esperanto kaj ĉu ili alportas ion valoran. Lia konkludo estas iom surpriza: "Eble la distraj, leĝeraj verkoj, kiel krimromanoj, eĉ havas same grandan signifon por la lingva evoluo kiel la vortaroj kaj gramatikoj. Do, venontfoje kiam vi trafas en diskuton pri iu neologismo, ne plu diru 'ĝi troviĝas en PIV', sed 'ĝin uzis Jano Karal kaj inspektoro Kramer!'" (p. 112)

Fine de la libro troviĝas eseoj kun diversaj aspektoj kaj konsiloj "Pri verkado kaj legado de prozo". Johansson per multaj ekzemploj, ne nur el esperantaj verkoj, helpas la legantojn malfermi la

okulojn por percepti ekzemple diversajn stiltraĵojn, manierojn krei etoson, lokigi la okazintaĵojn en tempo kaj loko kaj vivigi la protagonistojn en la rakonto.

Mi trovas la libron tre interesa kaj leginda, instiga al legado de la verkoj kaj verkistoj tie prezentitaj. Mi rekomendas ĝin, ne nur al jamaj legemuloj. Ĝi povus esti bona propono al partoprenantoj de la Internacia Esperanto-Sumoo, organizata de HORI Jasuo.

Ann-Louise Åkerlund